

Zuiveren

Onder de term zuiveren verstaan we in het bosbeheer het wegnemen van hinderende boompjes en struiken, meestal om aangeplante exemplaren te helpen. Het uitvoeren van een zuivering is een investering in het toekomstige bos, maar het kost moeite en/of centen aangezien van de dunne stammetjes nog geen hout te oogsten valt. Gelukkig bestaan er goedkope methoden waarmee de bouseigenaar zelf aan de slag kan!

Het zuiveren gebeurt in jonge dichte bossen, meestal door het afhakken of afzagen van ongewenste bomen en struiken. Naargelang de doelstelling voor het bos kan dit gebeuren op uiteenlopende manieren: van strak systematisch tot gevarieerd.

Een vrij klassiek voorbeeld van zuiveren is het wegnemen van ongewenste boomsoorten in een aanplanting. Zo werden vroeger alle berken uit dennenbestanden gekapt, om te komen tot een homogeen bos van één soort. In het moderne bosbeheer worden dergelijke zaken niet meer toegepast, omdat gemengde bossen allerlei voordelen hebben.

Het zuiveren kan ook meer selectief, door enkel concurrerende houtige opslag rond de gewenste bomen weg te nemen. Op deze manier kan je later tot een gemengd bos komen, door in het jonge bos al verschillende boomsoorten een beetje meer ruimte te geven.

Ingrijpen met een zuivering is overigens pas noodzakelijk als de gewenste boomsoorten dreigen overgroeid te geraken door andere. Zo lang de top vrij blijft, is deze (dure) ingreep overbodig.

Over de praktische uitvoering van een zuivering bestaan verschillende meningen: afhakken, afzagen of andere methoden?

Afhakken van ongewenste houtige opslag gebeurt met een hakmes of een bijl.

Zagen kan met een handzaag, met een lichte motorzaag of door gebruik te maken van een bosmaaier met een zaagblad. Vooral die laatste methode wordt vaak toegepast om dunne boompjes af te zagen. Hier zijn wel 2 belangrijke nadelen aan verbonden: de arbeider wordt belast met lawaai, trillingen en uitlaatgassen en bovendien is al meermaals gebleken dat de afgezaagde bomen zeer vitaal weer uitschieten op de stronk. Dan kan een tweede of derde zuivering nodig zijn alvorens het gewenste resultaat bereikt is...

ROBBIE GORIS, Inverde vzw

Wat valt er dan aan te raden als efficiënte, gezonde en goedkope methode? Afknikken!

Afknikken wil zeggen dat dunne boompjes op een handige hoogte worden afgebroken, zodanig dat de top tegen de grond komt te liggen maar het stammetje niet volledig doorgebroken wordt (zie foto). Op die manier zal de top nog een tijdje blijven leven, zodat nieuwe scheuten op het breukvlak van de stam veel minder vitaal ontwikkelen dan in het geval het boompje helemaal afgehakt zou zijn. Een bijkomend voordeel is dat het groen van de afgebroken boomtop de ontwikkeling van al te ruige bodemvegetatie wat remt.

Dunne boompjes tot een centimeter of 2-3 diameter kunnen gewoon met de hand worden afgeknipt. Voor dikker of stug hout kan het helpen om het stammetje eerst te buigen, en dan een klein slagje met een hakmes te geven om het breken te vergemakkelijken. Er bestaan ook snoeischaars die de stammetjes maar half doorknippen. Deze methode werd al met succes toegepast bij de omvorming van Amerikaanse eik. Na de kapping wordt meestal bebost met inheemse soorten, die sterk beconcurrereerd worden door stronkopslag en zaailingen van Amerikaanse eik. Wat te doen? Regelmatig door het bos lopen en de geplante bomen helpen door de sterkst groeiende Amerikaanse eiken de top uit te breken. Eenvoudig toch?! ■